

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI LAP.

Hirdetéseket a szerkesztőség és a kiadóirodák
munkáiért arakon veszi fel.
Szerkesztőség és kiadóiroda: Mátyás király-ter. 8.
Telefon-szám 184.

Feloldó szerkesztő: FODOR KÁROLY

Előfizetési árak:
Féléves 8 koron, negyedéves 4 koron.
Vidékre féléves 9 koron.
Egyes szám ára 8 fillér.

FÁZUNK

A köhögés pergőtüze mindenütt, amerre járunk, untalan a meghülés srápnája, a tüszentes pukkanás is, ott is. A keztyűs kéz mélyen benn a télikabát zsebében is megerzi már, hogy a tél kezdő esőben magyarázni a tulajdon földadatát, a szem pedig irtózással lát az utszé-en gyenge gyermeki lábat, melyen nincs harisnya, de cipő sincsen, lábat, melyet meztelennek hív a felületesség és a halál lábának hív a megmondóias. Egész nagy Magyarország fázik, ma még fázik, holnap didereg, a jövő hűten ágyanak esik.

Nincsen szén, noha földünk és az osztrák föld és fent a lengyel föld kincses szénkővel föltöltött terület, hogy nagy szövetségesünk-ről, a széngazdagságban boldog Németországról ne is szóljunk. És ne szóljunk arról sem, hogy most Belgium gazdag szénereit is német vagonokban futnak valamire és a pompás szénben oly dúd franczia határmegyék fekete gyémántja is német kezén közön siklik át, ki tudná hova?

És ne szóljunk a fáról sem, a magyar fáról, mely oly sok, hogy a miniszter-einök azzal akarja meggyógyítani azt a magyar valutát, amelynek kórságát meg nem gátolhatta a magyar — arany. Tele van az ország fával, a rengeteg fában felhalmazott értékozhatatlan meleggel, tüzzel és nem kapunk fát, nem is látunk fát, de kap fát Hollandia és kap fát Svájc, kap Ausztria és kap Németország.

Fázunk — és még csak november vége. Nem merünk ránézni a kalendáriumra, amely a sorra jövő napok egész rengetegén át egyre ismétli, hogy december, hogy január, hogy február, a jég, a hó, a kegyetlen szél, a nátha, a tüdőgyulladás farkasordító hónapjainak a nevét.

Az orosz állapotok

Stockholm. Pétervártól jelentik: Minthogy a bolsevikiek hatalma megegyesített, Lenin és Trozskij elhatározták, hogy visszalépnek és addig amíg a nemzetgyűlés össze nem ül, a szovjet gyakorolja a főhatalmat.

Oroszországban általában a jelfogás, hogy a bolsevik uralom nem marad állandó, azonban a bérevégny olyan általános, hogy bármilyen kormány is jöjjön, siettetni kell a békekötést. Az orosz belső zavar teljes, a nyomor óriási, az éhínség elkerülhetetlen. A tábornokok tehetetlenek a hadsereggel szemben. Nemcsak a legénység, hanem a tisztok is barátkoznak az ellenséggel.

Az orosz kormány elrendelte a moszkvai nemzeti bank igazgatójának és a moszkvai kerület főparancsnokának a letartóztatását.

Egy angol lap jelenti, hogy Duchonin főparancsnok letartóztatásáról szóló hír nem igaz, ellenben igaz az, hogy Duchonin meztelen Kritekó hadügyminiszternek, hogy ha emegy a főhadiszállásra, letartóztatja.

Péterváron óriási az éhínség, mert az élelmiszerek behozatala lehetetlenné vált azáltal, hogy a vasúti síneket felszedték.

Az orosz hadügyminiszter elrendelte, hogy a 40—43 éves népfelkelőket, mintegy 600 000 embert szabadságoljanak. Még további szabadságolások várhatók.

Kritekó hadügyminiszter a hadsereghez és a flottához béke-manifesztumot bocsátott ki.

Harc az olaszok ellen

Cadorna, olasz főparancsnok három olasz brigádot kiátkozott és napiparancsában átadta a világ megvetésének, mert letették az ellenség előtt a fegyvert.

Harmánczer angol katonák nagy tüzérséggel és munició készlettel van utban Olaszország felé. Ezzel összesen százhúszezer főre rug az Olaszországban harcoló angolok száma.

Az olaszok nagy aggodalommal vannak eltelve a frontesemények miatt. Azt hiszik, hogy tizennégy napon belül el kell dőlnie Olaszország sorsának.

Hir az Oroszországi foglyainkról

Két svéd vöröskeresztes nő, Heisterstamm asszony és leánya, a pétervári svéd követségnek családtagjai, bejárták az összes Oroszországi foglytáborokat és az orosz foglyok helyzetéről kötetekre menő feljegyzéseket hoztak magukkal. A foglyok névszerint vannak náluk feljegyezve. A két hölgy a napokban Budapestre érkezik és a foglyok hozzátartozóinak szívesen adnak felvilágosítást. A közelebbieket az újságok fogják közölni.

Wekerle a királynál

Wekerle Sándor miniszterelnök és Vázsonyi Vilmos választói jogi miniszter audiencián jelentek meg a királynál, hogy bemutatassák a választói jogi javaslatot és ahhoz a király előzetes szentesítését kérik. Hir szerint ezen az audiencián dönt el a házfelosztásnak kérdése is. A miniszterek még aszercdán este visszatértek Budapestre.

A Vatikánban

nagy az aggodalom és nyugtalansága Jeruzsálemi harcok miatt

Oroszország államcsőd előtt

Stockholmból táviratozzák: A bolsevik-kormány eddig két titkos szerződést hozott nyilvánosságra: az egyik a Dardanellákra és Konstantinápolyra, a másik a Rajna balparijára irányuló francia balparijára vonatkozó követelésekre vonatkozik.

A szovjet most az Oroszország és szövetségesei között kötött pénzügyi szerződéseket vette revízió alá és elhatározta, hogy a szerződéseket egyoldalúan megszünteti, mert kapitaliztikus jellegűek és céljuk nyilvánvaló.

A pétervári bolsevik-sajtó azt írja, hogy ennek a lépésnek szükségszerű következményeként be fogják jelenteni az államcsődöt, de módot fognak rá találni, hogy a kikötéseket ne érje társosodás.

Mikor küldi Oroszország a békeajánlatot?

A Neue Zürcher Nachrichten jelenti, hogy az orosz tegyverszűnet- és békeajánlatot a központi hatalmak kormányaihoz egy semleges állam közvetítésével juttatják el, mihelyt ez elismeri az új orosz kormányt és diplomáciai képviselőjét akkreditálja.

Letartóztatták az angol és amerikai tengeralattjárók legénységét

Az Achturblatt jelenti az orosz határról: Az entente értesítette a katonai és munkástanácsok intéző bizottságát, hogy megtorló intézkedéseket fog tenni, ha az entente-hatalmak Oroszországban letartóztatott polgárait nem bocsátják azonnal szabadon. Nyomatékosan követeli az entente a Finn-öbölben operáló angol tengeralattjárók legénységének szabadon bocsátását. Kiderül az entente tiltakozásától, hogy nemcsak az angol, hanem az amerikai buvárhajók angol legénységét is letartóztatták.

Jön hazafelé

egy fiatal hős, aki ifjan életvidoran reményekkel telve hagyta el a szülői házat. Ezzel egész élet állott előtte, élet, amely örömeiket és munkaköreit ígért az ifjúnak.

A világháború fergetege lecsapott rá és elsodorta őt is ítésztalától, hogy teljesítse kötelességét a veszélyben levő hazával szemben. És ifjú Drescher Gyula elment és teljesítette kötelességét. Küzdött, végig szenvedte a háborúnak minden szenvedéseit, minden borzalmait panasz és sószó nélkül, mert olyan törzsből hajtott ki, amely törzs nem ismert és nem is ismer soha mást, mint híven teljesíteni a kötelességet, amelyet a sors róla ró. A polgári életben éppen úgy, mint a katonaállásnál vasszigorral parancsolt önmagára: Ez a feladatod, ezt teljesítened kell.

Ifjú volt és a munkakedvtől duzzadó, apja beteges és munkaképtelen, az őt az egyetlen megköveteli az erős vezető kezét és nincs, aki bizonyítsa az ő nélkülözhetetenségét. Nem panaszkodik, nem futkos protekció után, hanem marad ott, ahova sorsa és végzete állította.

A harcmezőn megsebesül, biza jön, meggyógyul és siet vissza oda, ahol a halált nagyron oleson osztogatják. Megy vissza a frontra. Megindul a mi offenzívánk és Gyula, a mindenki által becsült és szeretett ifjú Drescher Gyula vezet a rohamot, ágyudörgés, vérsivatar és golyózápor közepette. Tudja, hogy ott, ahova ő most megy, nincs visszatérés. De ő csak egyet ismer; a kötelességet. Megy előre vícsi győzelemre a századát, egy golyó letartja és egy ifjú élet megszánt, reményok összeomlottak.

És most jön hazafelé csendes komorsággal. Ajka nem mozog, szíve nem dobban. Az orosz golyó örökre elnémította. Most jön, hogy megkezdett örök álmát folytassa honi földben.

Utársai is van a néma, halott hadnagyának. Egy pelyhedző állu kis zászlós, aly hogy lerázta magáról az iskola porát, fölülhőtte a katonai ruhát. A kis Rosenberg Miksa, édes anyja reménye, testvéreinek büszkesége, ahogy elvágta a bajai főgimnáziumot sor alá állt, katoná lett, elment a frontra és lelkes kötelességudással, meleg hazaszeretettel küzdött, harcolt, szenvedett hét hónapig a fronton. Aztán hazakerült egy kis időre, de nem sokáig volt otthon. Ment vissza a hátrérré orosz volt.

Együtt volt Drescher Gyulával. És hadnagyát követte dicsőségben és a halálban a pelyhedző állu kis zászlós. Együtt rohant az ellenségre hadnagyával

és amikor látta, hogy a hadnagy vérbeborulva bukik, a század élére állt és vitte azt előre győzelemre és rohant — a halálba. Csak néhány perccel élte túl barátját. Néhány pillanat és az ő fiatal élete is megszánt.

Aztán elült a csatazaj, elpihentek a fegyverek; menekült az ellenség és a két bajai reményekben gazdag fiút egymás mellé temették idegen földbe. A kis zászlós szobában ott volt a szabadságos levél, amely másnapra szólt, hogy jöjjön haza az évőház.

Most csendesen, némán jönnek haza mindketten, örök nyugalomra térnek, ahol álmokban szebb, boldogabb, nagy Magyarországról, amelynek szabadságáért az áldozat oltárára vitték a maguk fiatal életét.

Fantomas sorozat első képe
A KORONATANU
detektív dráma 4 felvonásban
VASÁRNAP AZ APOLLÓBAN

HIREK.

Lesz ünnep

még a világon. Elmúlik egyszer csak a világot felforgató háború és megjön ismét az áldásos béke, amikor hazatérnek a fiaink, hogy ismét kezükbe vegyék az állító szerzőt, hogy hozzájáruljanak megint a munkához.

Lesz még ünnep a világon, lesz béke és akkor arra is kell gondolni, hogy ez a város nem maradhat abban a poshadt semmit-vésben, abban a mozdulatlanságban, amelyben a világháború találta. Végre nekünk is kell már arra gondolnunk, hogy ezt a várost valamivel előbbre kell vinni a haladás útján. Nem maradhatunk örökké beteg, aluszékony városnak. Hiszen a mai állapotunk, amelyen se bus, se hal. Városnak kicsinyesek a berendezkedésünk. Kiesinyesek, szűk keretek és kezdetlegesek. Csak annyiban vagyunk város, hogy nagy és drága az adminisztrációk. Viszont fálnak szélesek a kereteink. Szóval mi most olyastíle város és falu között valók vagyunk. Ezen azonban kel változtatni, mert ezen mód mellett szépen visszafelé eszünk és egyszerre csak azon vesszük magunkat észre, hogy nem is esünk távol a faluszerűségtől. Elsősorban és mindenekeölt azon kell lennünk, hogy jobb közlekedése legyen a városnak. A meglévő vasutakhoz jobb, reánk nézve kedvezőbb vasúti menetrendet kell szereznünk, aztán végre talán mégis keresztülvihető, hogy a bajai—kiskőrési és dunapataji vasut elkészüljön, a kereskedelmi és téli kikötő megvalósuljon. Van még sok mindenféle, aminek

meg kellene lenni, hogy város jellegét jobban kidomborítsuk. De egyelőre meg kell elégedve lennünk, amíg jobbak lesznek a közlekedési viszonyok és ha majd egy kis ipari életet hoznak hozzánk, mert anélkül el fogunk sanyvadni. Mi pedig élni akarunk és ezért az életért össze kell fogunk a munkában mindannyiunknak.

Önzetlendi a köz érdeke iránt való lelkesedésből vállalták néhányan a közalkalmazottak beszerzési csoportjának felállítását. Hivatali teendőit olgészése után fáradság, dolgoznak, hogy pályázataik életrehozhatók, közszükségleti cikkekhez hozzájáruljanak és a viszonyokhoz mérten a napiárnál olcsóbban kaphassák. A mai súlyos viszonyok mellett természetesen, hogy laukadailan fáradozásaitak nem koronázza mindig siker. Gyakori az eset, hogy hiába futkostak, leveleztek, utaztak, nem tudnak némely dolgot beszerezni.

És ahelyett, hogy a beszerzési csoport tagjai a munkáért némi elismeréssel adózának, nem ritkán gúncoskodnak, kol emellenkednek. A csoport vezetőinek bizony elég kellemetlenségük van nemcsak a beszerzés körül, hanem egyes tagok apró túszur-saitól, úgy, hogy nem igen esodálkozunk ha egyik-másik embernek hamar elmegy a kedve a közért dolgozni.

Kun Imre, a liceus egyet lelkes rendező tagja, az ügyeskezű rendező tart vasárnap felolvasást a liceális szövetég előadói asztalánál. A modern festészetről fog előadást tartani, amely téma és a felolvasó személye maga is bizonyára közérdeklődést fog kelteni.

Nem mindennapi sztrájk. Ujvidék iparos és kereskedőnőne iskolájának tanítói a várostól két három koronás óradíjat kapnak. Ez a megállapítás évkel ezelőtt történt. A tanítók most értekezletet tartottak, amelyben megállapodtak abban, hogy a várostól memorandumban kérik az óradíjak felemelését négy és öt koronára. Ha kérelmüket nem teljesítene, a megváltozott viszony dacára sem, akkor sztrájkba lépnek. A háború negyedik évében Bicskának érdekes eseménye lenne az ujvidéki tanítók sztrájkja.

Szeged a királyhoz fordul szénért. A szénhiány Szegeden is nagy, majdnem akkora mind Baján. A bajai városi hatóság azonban igen kényelmes módját találta meg a szénhiány orvoslásának: nem törődik vele, hogy van-e szén vagy nincs. Így aztán, mert hivatalosan senki sem beszél szénhiányról, nincs is hiány. Szeged nem köve i ezt

a derék példát, inkább a debreceni példával él; a tanács ugyanis elhatározta, hogy felségfolyamodványban a király intézkedését kéri a szénhiány miatt. Ezt tette meg Debrecen is s ott már van is szén. Mennyivel loyálisabb Baja, ő bezeg nem alkalmatlanokodik a királynál, sőt még a szénbizottság előtt sem.

Uránia szombati műsorában egy magában minden arányokat felülmúló szenzációt fog bemutatni: „A Joharai Szultán” című indiai bűnügyi drámát. Ezen darab írást öriai az érgkelődés.

A behívott felmentettek nem kapnak bevárasi engedélyt. Helyeskes helyről közlik, hogy olyan felmentettek, akik bizonyos határideig lettek felmentve, bevárasi engedélyt újabb felmentési kérelem előterjesztése esetében sem nyerhetnek és felmentésük lejártával bevonulni tartoznak. A honvédelmi miniszter azonban felhatalmazta a közigazgatási hatóságokat, hogy akkor, ha ilyen felmentettek bevonulása kivételes esetekben a közérdeket, vagy a közgazdaságot súlyosan érinti, kivételbe bevárasi engedélyt a jából távirati javaslatot tehetnek.

Rossz szivarok a Hofburgban Bécsből jelentik: Szombaton a Hofburgban a Vöröskereszt elnököknek tisztelőre lakoma volt, amelyen az urakidő képviselőiben Ferenc Salvator főherceg jelent meg. Ebd után a vendégek között szivarokat osztottak szét, amelyek igen erősek voltak, úgy hogy az egyik igen előkelő résztvevő rosszul lett; a mellészobába kellett vezetni. Nemsotára gróf Spiegelfeld szímen rosszul lett a szivartól. Az ebédén résztvevő egyik főorvosorvos nyújtotta az első segélyt az erős szivarok áldozatainak, akiket azután a mentők szállítottak lakásukra.

Elkobozzák a fölösleges élelmiszerkészleteket a háztartásokban. Budapestről jelentik: Gróf Hadik János közlelmészési miniszter rendeletet intézett az összes városokhoz és vármegyefő törvényhatóságokhoz és ebben tudatja, hogy revízió alá veszi az átvévo bizottságok működését. A miniszter elrendelte, hogy az átvévo bizottságok kutassák fel a fölösleges élelmiszerkészleteket, azonkívül a hatóságok alapítsanak bizottságokat, amelyek hátról-házra járva, kutassák ki a háztartások élelmiszerkészletét és a legesekelelyebb fölösleget is minden ellenszolgáltatás nélkül vegyék el.

A legnagyobb indiai felvétel!
A Joharai szultán
indiai bűnügyi dráma 5 felvon.
SZOMBATON AZ URÁNIÁBAN

Megjelent a tengeri csirátlanításról szóló rendelet. A híralos lap közli a kormányrendeletet a tengerészirátlanításról és a tengeriolaj elszívásáról, illetve forgalomba hozataláról. Közi azonkívül a földművelésügyi miniszter rendeletét a nyers tengerinek csirátlanított tengereiből készült élelményekkel való kicseréléséről és arról, hogy a miniszter az Országos Hitelszövetkezetet jelöli ki a kicserélés eszközéül. A rendeletek következtében tengerit csakis a tengerészirátlanítás után szabad megörölni és a csirát olajtalanítására Országos Központi Hitelszövetkezetnek kell átadni. A nyersanyagot olajgyártás céljaira az OKH osztja szét a kereskedelmi miniszter utasításai szerint. Az előállított tengerialajjal csak az Olaj- és szirkeközpont rendelésére lehet hozzáférni.

A szerkesztésért és kiadásért felelős:
FODOR KÁROLY.

Szerkesztő: Dr. STERN JÓZSEF.
Kiadó: CORVIN NYOMDA, BAJA.
Nyomatott a „Corvin”-könyvnyomda a
gyorsrajtán Baján, Mátyás király-tér 8.

A Szegedi-ut 23. sz. ház

eladó

Felvilágosítást ad
Breink Ferenc, Baja
Szeremlei-ut 49. sz.

A Jármer-féle vendéglőt megvettem, csapost keresek bele rögtöni belépéssel. — Ifj. Tóth István.

Jelentkezés: a JÁRMER-féle vendéglőben.

Ócska ruháját adja mindenkinek az elnagyolt szegény gyerekeknek, hadiárvának. — Szíves adományokat elfogad a városi közgyám.

URANIA

mozgó-színház Baján.

Szombaton, december 1-én délután 4, este 6 és fél 9 ó.

Ságerek slágere! A legjebb indiai felvétel!
A budapesti Mozcókép Othon múlt hónapi szenzációs mősora volt a

Joharai Szultán

szenzációs indiai bűnügyi dráma, 5 felvonásban.

Három a kislány
vigjáték.

Központi fűtés
bohózat.

Hadi hiroadó legújabb száma.

APOLLO

mozgó-színház, Baja. (Kisvásár tér.)

Vasárnap, december hó 2-án reggel 9 órától egész nap

Leghatározottabb detektívdráma, kiváló FANTOMAS sorozat első képe. Főszereplő: Erieh Kaiser Titz

Koronatanu

4 felvonásban.

BERLINI RANGOK

Rendkívül kikapartató végjáték 3 felvonásban.

TAGA VÖLGYE

természet utáni felvétel.

HADI HIRADÓ

a front legutóbbi szenzációs, érdekes eseményei.

Nézőter fűtve van!

Nézőter fűtve van!

Az Országos Burgonyaközvetítő Iroda értesíti a gazdalközönséget, hogy a vármegye területén kirendeltséget létesített, melynek teendőit SCHREIBER D. és FII cég zombori kirendeltsége látja el. A kirendeltség irodája Zomborban Jókai-tér 2. sz. alatt van, ahol mindennemű felvilágosítással szolgálnak. — A kirendeltség telefonszáma Zombor 26, sürgőnyelme: „Obkirend Zombor.”

ELADÓ

egypár minden munkára alkalmas ponnilló, egy tehén és egy bika-borju. Erzsébetkir.-u. 49.

Fiukat és leányokat

12 éves kortól kezdve nagy keresettel újságárusoknak felvesz LAZAR SAMUEL cég.

Legalkalmasabb karácsonyi ajándék különleges játékokban, ugy-
szintén uri és női ajándék tárgyak nagy választékban kaphatók:

Huszár Rezső áruházában.

MERKUR

szállítási és beraktározási vállalat **BAJA**
Tulajdonos **Singer József** Tulajdonos

ÉRTESÍTÉS:

Van szerencsém a nagyérdemű szállító közönség szives tudomására
hozni, hogy az eddig ifj. WAGNER ANTAL tulajdonát képezett

Merkur szállítási és beraktározási vállalatot

átvettem és azt az eddigi szellemben tovább vezetem. Minden-
ezközöm megvan ahhoz, hogy a n. é. közönség minden irányu
kívánságának eleget tehessék. Minden törekvéssel azon vagyok,
hogy nagyrabecsült megbízóimat gyorsan és pontosan kielégítsem.
Amidőn még van szerencsém tudomásul adni, hogy telepem
Deszkás-utca 7. sz. alatt, városi irodám a gőzfűtő épületében
(Katona József-utca 3. szám) van, kérem a vállalat iránti bizalmat
reám is átruházni és vagyok mély tisztelettel,

SINGER JÓZSEF, a MERKUR szállítási és berak-
tározási vállalat tulajdonosa.

Kutfedőlapokat

vasbetonból készülve házhoz szál-
lítva ajánlom következő árakban:

120 cm átmérőig	K 35.—
150 cm	K 55.—
160 cm	K 75.—
180 cm	K 95.—
Kutmedence	K 25.—

készít:

Grünhut Miksa

Spitzer-féle téglá és ce-
ment-gyár

Baja.

Telefon szám. 111.

Mész és Cement állandóan
friss állapotban raktáron van

„Corvin”-nyomda

BAJA, Mátyás király-tér 8. szám
Telefon 164.

Mindennemű nyomtatványok
izléses, pontos és gyors
kivitele.

Nagy nyomtatványraktár!

„Bajai Független Újság”

„Bajai Közlöny”

szerkesztősége és kiadóhivatala